ادامه از صفحه ۲

وسواس رقیب و گذشته در سعید حجاریان

به دلیل همین گذشته‌نگری و البته مصلحت‌اندیشی است که بیشتر این دوستان طوری از اصلاح‌طلبی صحبت می‌کنند که گویا همچنان در شرایط پیشا ۹۲ قرار دارند و هنوز آقای حسن روحانی در انتخابات ریاست‌جمهوری با حمایت اصلاح‌طلبان پیروز نشده و هنوز حضوری «کمی» اصلاح‌طلبان مجلس دهم و تشکیل فراکسیون امید پیش نیامده و هنوز شورای شهر تهران با ۲۱ عضو اصلاح‌طلب تشکیل نشده! از نظر من این ضعف بزرگی است که اصلاح‌طلبان حتی«جرئت» نگاه‌کردن به عملکردشان پس از ۹۲ را ندارند و مدام به جای اینکه در این آیینه زمانی ضعف‌های خودشان را ببینید، روی آن را می‌پوشانند. از دل این رویکرد تنها و تنها فاصله بیشتر با پایگاه اجتماعی ایجاد می‌شود و فرصت برای بازسازی اصلاحات از میان می‌رود.

به نظر من این عدم قبول مسئولیت ارتباط مستقیمی با سردرگمی اصلاح‌طلبان برای خروج از وضع موجودشان دارد؛ به عبارت دیگر تا اصلاح‌طلبان نپذیرند که بخشی از وضع موجود و مسبب آن هستند و تا به این سطح از خودآگاهی فردی و جمعی نرسند هر نوع تلاشی برای بازسازی اصلاحات به گفتاری از جنس آقای حجاریان ختم می‌شود.

۵. در گفتار آقای حجاریان اشاره صریح و گویایی درباره پایگاه اجتماعی اصلاح‌طلبان و مطالبات و رنجش‌های آنان نیست. در مقابل مدام صحبت از رقیب بیرونی و درونی است و همین «رقیب‌گرایی» یا مالیوخولیای رقیب‌داشتن یعنی همه تلاش را برای رقیب‌گذاشتن، در ذهن تئوریسین‌ها و عملکرد صفی و ستادی اصلاح‌طلبان باعث شده که مفاهیمی مانند جامعه، مردم، طبقه متوسط و امثال اینها در تحلیل و عمل اصلاح‌طلبان به حاشیه بروند. اینکه امروز به جای پاسخ‌گویی به پایگاه اجتماعی بیشتر مشغول نبش قبر دعوای گذشته و حال کارگزاران- اتحاد ملت باشند ناشی از همین آفت رقیب‌گرایی است. آقای حجاریان و دوستان باید باور کنند که مفهوم‌سازی‌ها و دوقطبی‌سازی مانند تندرو- کندرو یا امثال آن که برآمده از رقیب‌گرایی است، دست کم امروز برای پایگاه اجتماعی ارزشی ندارد و نمی‌توان با این قبیل صورت‌بندی‌های ناکارآمد با آن ارتباط داشت و ریشه‌های اجتماعی اصلاحات در ایران را حفظ کرد. نمونه بارز آن هم مطالعه واکنش‌گرایی محض دوستان است که جامعه نسبت به تندترین واکنش‌ها اهمیت چندانی نمی‌دهند و مقصر هم خودمان هستیم که در تمامی این سال‌ها با حرف و حرف و ایجاد آلودگی صوتی و در مقابل بی‌عملی و شعارگرایی گوش مردم را آزرده‌ایم و به عبارتی آنها را شرطی کرده‌ایم. در واقع خودمان به آنها یاد دادیم که نسبت به اصلاحات و اصلاح‌طلبان بی‌توجه باشند!

به نظرم این مشکل امروز اصلاح‌طلبان است که پایگاه اجتماعی‌شان را به واسطه همین عملکردها از دست داده‌اند اما نمی‌دانم چرا زعمای اصلاح‌طلب به قول معروف درباره فیل داخل اتاق حرف نمی‌زنند و به‌طرز عجیبی درگیر مسائل فرعی هستند.

۶. رجوع آقای حجاریان به تاریخ بیشتر از همین منظر رقیب‌گرایی است که در بند قبل به آن اشاره کردم. ایشان توضیح می‌دهند که چه کسانی اولین‌بار بحث اصلاح‌طلب تندرو-کندرو را بیرون و درون جریان اصلاحات مطرح کردند یا انصارالله چه بر سر ستاد آقای خاتمی آورد اما درنهایت هیچ اشاره و راهگشایی از دل این همه عبرت و نشانه تاریخی برای ارتباط با پایگاه اجتماعی وجود ندارد. درواقع ایشان یا سایر دوستان هیچ خوانش تاریخی از این موضوع محوری ارائه نمی‌دهند و بیشتر تلاش‌ها صرف رقیب می‌شود که چه کرد و چه نکرد و... .

۷. آقای حجاریان دوباره از اصلاح‌طلبان می‌خواهد درباره چهار موضوع شهروندی، عدالت و... بحث و صحبت کنند گو اینکه ما در این وادی‌ها هنوز در دوران پیش از پلن (بی‌برنامگی) قرار داریم اما مردم دیگر از ما حتی برنامه هم نمی‌خواهند و پس از هشت سال حضور در قدرت از ما انتظار کارنامه دارند. تکرار صحبت‌ها درباره این چهار موضوع مورد اشاره آقای حجاریان بی‌آنکه توضیح دهیم وقتی دستمان بر نخیل رسید، چه کرده‌ایم، تکرار آزاردهنده برای مردم است.

۸. نکته آخر اینکه فکر نمی‌کنم از امثال این گفتارهای آقای حجاریان آبی برای پوست‌اندازی جریان اصلاحات در ایران داغ شود که امروز به‌شدت به آن نیاز دارد. تصور من پیش‌تر این بود که اصلاح‌طلبان برای بازسازی باید تغییراتی در سطح بازیگران حقوقی و حقیقی داشته باشند و ایده اصلاح‌طلبی را هم از رقیب‌گرایی به جامعه‌گرایی متحول کنند. گفت‌وگوی آقای حجاریان را که خواندم مطمئن‌تر شدم که زیرمجموعه تغییرات سازنده در ایده اصلاحات یا در یک فصل جدا باید به بازسازی ایده‌پردازان این جریان هم پرداخته شود. شاید جریان اصلاحات برای گذار از وضع موجود به ایده‌پردازانی متفاوت از آقای حجاریان نیاز دارد. این به معنای نفی یادگیری و شاگردی نزد امثال آقای حجاریان نیست اما برای حرکت به سوی آینده به چیزی بیش از ماندن در گذشته نیاز داریم.

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۳۰ و ۳۱ خرداد

روایت جلسه عزل بنی‌صدر

مجلس با رای یکپارچه خود به ندای ملت پاسخ مثبت داد

دکتر چمران، سردار رشید اسلام و نماینده امام امت در شورایعالی دفاع همراه دو یارنزدیکش به شهادت رسیدند

اطلاعیه حزب جمهوری اسلامی بمناسبت شهادت دکتر چمران

تسلیت و تبریک آیت‌الله دکتر بهشتی به امام امت و خانواده دکتر مصطفی چمران

۱۷۷ رای به بی‌کفایتی بنی‌صدر برای ریاست جمهوری

تنها یک نماینده به کفایت بنی‌صدر رای داد!

دادستان کل انقلاب از مردم خواست تا بنی‌صدر را هر جا یابند دستگیر و تحویل دهند

تعداد قربانیان فجیع مجاهدین خلق به ۲۵ تن رسید

جمهوری اسلامی

۲۳ تن از عاملان درگیریهای پریروز تیرباران شدند

جاده آبادان، ماهشهر طی عملیات «ولایت فقیه» آزاد شد

شادمانی مردم بعد از اعلام رای مجلس

تبریک و تسلیت به امام و امت

آغازی بر پایان بحران عمومی

در حیل دلاوران حزب‌الله بود

تنش‌های خرداد سال ۶۰ و نوع عملکرد ابوالحسن بنی‌صدر درنهایت منجر شد که نمایندگان مجلس در روز سی‌ویکم خرداد همان سال رأی به عدم کفایت او بدهند تا نخستین رئیس‌جمهور نظام جمهوری اسلامی عزل شود اما در جلسات عزل بنی‌صدر چه گذشت؟

روز نخست

صبح روز سی‌ام خردادماه فرارسید. منافقین در روزهای قبل بارها نسبت به بروز وقایعی که در صورت سقوط دولت بنی‌صدر محتمل است، هشدار داده بودند. برخی با توجه به نپذیرفتن خلع سلاح از سوی منافقین، بیانیه‌های آخر سازمان را اعلان جنگ به نظام و زمینه‌چینی برای آغاز مبارزه مسلحانه علیه انقلاب ارزیابی می‌کردند. در این شرایط نمایندگان در مجلس گرد هم آمدند. بعد از قرائت قرآن اولین نفر نماینده تربت جام بود که برای نطق پیش از دستور پشت تریبون قرار گرفت. علی‌اکبر دهقان در سخنانش از تلاش دشمن برای جدایی‌انداختن میان مردم و روحانیت سخن گفت، حرف و حدیث‌ها درباره خفقان و عدم اجازه پاسخ‌گویی به رئیس‌جمهوری را رد کرد و از حق بنی‌صدر برای پاسخ‌گویی که بارها داشته و از آن استفاده نکرده است، سخن به میان آورد، به نقل برخی سخنان بنی‌صدر در مصاحبه با رسانه‌های خارجی پرداخت و براساس آن از سیاه‌نمایی او علیه نظام گفت. پس از دهقان، عطاری، دیگر نماینده مجلس، از آنچه در مجلس در حال بررسی است به عنوان «تشییع جنازه» نحوه‌ای از اندیشه سیاسی نام برد. سپس شهریاری، نماینده رودباران بوشهر، از «انتظار ملت رزمنده ایران» برای رأی عدم کفایت سیاسی به بنی‌صدر خبر داد و با بیان اینکه اکثر نمایندگان مجلس بعد از سخنرانی‌های آقای رئیس‌جمهور در میدان ۱۷ شهریور، میدان آزادی و مراسم ۱۴ اسفند دانشگاه تهران رأی به عدم کفایت سیاسی او داده بودند، تأکید کرد: «هر کسی که در مقابل ولایت فقیه قد علم کند محو و نابود خواهد شد». همتی، نماینده مشکین‌شهر در مجلس، هم با بیان اینکه از همان ابتدا مخالف بنی‌صدر بوده و در شهر خود ۱۲هزار رأی در مخالفت با او جمع کرده است، گفت: «امروز دیگر بر کسی مخفی نیست که بنی‌صدر با به زیر چتر حمایت خود گرفتن گروهک‌ها و گروه‌های مخالف با خدا و نوشتن آن نامه‌های سر تا پا آشوب‌انگیز و اهانت‌بار و قرائت بعضی از آنها توسط یکی از دوستانش در مجلس و آن مکاتبه و روابط سیاسی که با منافقین خلق و تمامی گروه‌های منافق داشته و دارد می‌خواست امت نه شرقی نه غربی را مجددا به دامن شرق و یا غرب بیندازد».

روایت هاشمی‌رفسنجانی

هاشمی‌رفسنجانی، رئیس وقت مجلس، در خاطرات روز ۳۰خرداد می‌نویسد: «طرح عدم کفایت سیاسی آقای بنی‌صدر در دستور بود. آقای مهندس سحابی به‌عنوان اولین مخالف می‌خواست ایراد آیین‌نامه‌ای به دستور کار بگیرد که موفق نشد، سپس مخالفان و موافقان صحبت کردند. مخالفان حرفی برای گفتن نداشتند. خودشان را هم مخالف بنی‌صدر قلمداد می‌کردند و هم مخالف عزل او. موافقان هم با اینکه حرف حسابی زیاد داشتند خوب صحبت نکردند». اشاره هاشمی به موافقانی که خوب صحبت نکردند، احتمالا متوجه نماینده زرند باشد. نطق او علیه بنی‌صدر نطق تندی بود. چه به‌لحاظ محتوا و چه به‌دلیل نوع بیان. او از سفر به کرمان و دیدار با مردم برای توجیه طرح عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر سخن گفت و اینکه مردم جلوتر از مسئولان حکم بنی‌صدر را صادر کرده‌اند: «در بعضی از شهرستان‌ها که مردم را نسبت به عدم کفایت سیاسی آقای بنی‌صدر توجیه کنم. دیدم قبل از اینکه من بخواهم صحبت بکنم، مردم جلوتر از ما رأی عدم کفایت سیاسی را که صادر کردند هیچ، با صدای بلند فریاد می‌زنند، دادستان، دادستان، ابوالحسن درنرود یا فریاد می‌زنند بنی‌صدر، بنی‌صدر، بنی‌صدر، اعدام باید گردد. ما دیدیم که این ملت جلوتر از مسئولین، همین‌طوری که از اول بودند، رأی خودشان را صادر کردند».

نطق معین‌فر

در مقابل موافقان برکناری بنی‌صدر، مخالفان هم بی‌کار ننشستند. عزت‌الله سحابی و علی‌اکبر معین‌فر هرچند حامی بنی‌صدر به حساب نمی‌آمدند، اما هر یک از زاویه‌ای با برکناری اولین رئیس‌جمهوری از در مخالفت درآمدند. معین‌فر در سخنان خود با بیان اینکه «سخن‌گفتن به‌عنوان مخالف طرح عدم کفایت رئیس‌جمهور که تقدیم شده است در جوی هیجان‌زده که قبل از شنیدن توضیحات مخالف و موافق و قبل از استماع دفاع رئیس‌جمهور و قبل از اخذ رأی نهایی تصمیم قطعی گرفته شده و رأی‌ها آماده گردیده است به نظر بی‌اثر و بی‌فایده می‌رسد». او درباره طرح بررسی عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر در مجلس گفت: «مخالفین آقای بنی‌صدر که از ابتدا در مقام عزل ایشان بودند با اغتنام از فرصت از جو خاصی که پس از برکناری ایشان از فرماندهی نیروهای مسلح به‌وجود آورده‌اند، می‌خواهند برای برکنارساختن وی از مقام رئیس‌جمهوری حداکثر استفاده را به عمل آورند، اگر امام حسب وظیفه‌ای که طبق اصل یک‌صدودهم قانون اساسی برعهده دارند در موقع زمانی خاصی مصلحت بدانند که سمت فرماندهی را شخصا و بدون واسطه برعهده گیرند، اولا این موضوع دلیل عدم کفایت و عدم کفایت کسی که قبلا به نمایندگی ایشان این مقام را داشته نیست، بلکه ایشان چنین مصلحت دیده‌اند و ثانیا بر فرض هم که این برکناری به معنی عدم شایستگی آقای بنی‌صدر به فرماندهی کل نیروهای مسلح باشد، عدم شایستگی در منصب فرماندهی کل نیروهای مسلح، دلیل بر عدم کفایت سیاسی در مقام رئیس‌جمهوری نمی‌باشد».

مخالفت ولایتی با سخنان معین‌فر

سخنان معین‌فر با واکنش علی‌اکبر ولایتی همراه شد، او در سخنانش با رد برخی از جملات معین‌فر از جمله آنکه گفته بود نخست‌وزیر رجایی بر بنی‌صدر تحمیل شده بود، از توافقاتی که در جلسه غیرعلنی مجلس میان رئیس‌جمهوری و مجلس انجام شده بود سخن گفت و اینکه امضای بنی‌صدر زیر نامه معرفی رجایی به مجلس بوده؛ بنابراین سخن‌گفتن از تحمیلی‌بودن نخست‌وزیر بی‌مورد است. در جریان بررسی طرح کفایت سیاسی در روز اول افراد دیگری هم سخن گفتند. محمدمهدی جعفری، عزت‌الله سحابی و اعظم طالقانی به‌عنوان مخالف و زرگر، محمد خامنه‌ای و صادق خلخالی به‌عنوان موافق، افرادی بودند که در اولین روز بررسی طرح عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر پشت تریبون رفتند.

روز آخر

هاشمی‌رفسنجانی هم در کتاب خاطراتش مطرح کرده است که ۳۰ خرداد، روز خونینی بود. ده‌ها نفر در درگیری‌های خیابانی زخمی شده بودند و این موضوع نمایندگان مجلس را که از قبل نیز علیه بنی‌صدر بودند، بیش از پیش بر تصمیمشان برای برکناری او مصمم کرد. ویژگی این جلسه عدم حضور گروهی از نمایندگان طیف ملی مذهبی بود. آنها در کنار اعضای نهضت آزادی از جمله مهندس بازرگان و دکتر سحابی که در جلسه اول نیز حضور نداشتند ترجیح دادند در دومین و آخرین جلسه بررسی عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر که به رأی‌گیری می‌انجامید، حضور نیابند.

نطق معصومی

اولین نطق روز دوم را معصومی، نماینده مردم شاهرود ایراد کرد. او در همان ابتدای کلام بعد از نام خدا گفت: «مهم‌ترین دلیل بر عدم کفایت سیاسی آقای بنی‌صدر جهت ریاست‌جمهوری، موضع‌گیری ایشان علیه نظام جمهوری اسلامی است و اتحاد نامقدس با کلیه نیروهای ضد انقلاب وابسته به شرق و غرب جهت نابودی این نظام است. به نظر من مغرضانه یا ساده‌اندیشی است که اختلاف بنی‌صدر با نظام را محدود به اختلاف ایشان با سران حزب جمهوری یا شخص دکتر بهشتی بدانیم». او با طرح نگرانی‌هایی که از ادامه وضع موجود وجود دارد، از مقامات قضائی خواست «حداقل ۵۰ نفر از هواداران بنی‌صدر را شبانه محاکمه انقلابی کنند» تا برای دیگران درس عبرت شوند.

نطق امامی‌کاشانی

بعد از معصومی نوبت امامی‌کاشانی بود که سخن بگوید، اما او وقت خود را به سیدمحمد موسوی‌خوئینی‌ها داد. موسوی‌خوئینی‌ها در سخنان خود با تشکر از امامی‌کاشانی گفت: «من در ارتباط با مسئله عدم کفایت سیاسی آقای بنی‌صدر مطالبی بود که می‌بایست به عرض می‌رساندم و همچنین اسنادی از لانه جاسوسی هست در ارتباط با آقای بنی‌صدر که اینها را باید می‌گفتم و از این وقت قبل از دستور جناب آقای کاشانی که از ایشان تشکر می‌کنم استفاده می‌کنم و مطلبم را شروع می‌کنم».

نطق موسوی‌خوئینی‌ها

موسوی‌خوئینی‌ها با اشاره به دلایلی که برای دادن رأی موافق به عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر مطرح شده بود، هیچ‌یک از آنها را دلیل خود برای موافقت با این طرح ندانست و تصریح کرد: «مطلب اینها نیست نمایندگان محترم، ملت ایران، مصیبت بزرگ‌تر از اینهاست، هیچ‌یک از اینها مصیبت اصلی نیست که اینها همه میوه‌های تلخ شجره خبیثه‌ای است که باید نمایندگان محترم و مهم‌تر ملت ایران بدان توجه اکید نماید. ملت ایران، اینجا بحث از یک فرد نیست، اگر مسئله یک فرد بود این‌همه جنجال نداشت، اینجا بحث از یک جریان است، جریان آمریکایی ضد اسلامی، امروز در اینجا تنها بحث عدم کفایت سیاسی آقای بنی‌صدر نیست، بحث عدم صلاحیت حاکمیت خط آمریکا بر کشور جمهوری اسلامی ایران است، زیرا که دشمن اصلی و شماره یک این انقلاب است، نمایندگان محترم به شکست جریان آمریکایی ضد اسلامی در اینجا رأی می‌دهند نه به عدم کفایت سیاسی فقط آقای بنی‌صدر...».

نطق فؤاد کریمی و هادی غفاری

بعد از موسوی‌خوئینی‌ها، فؤاد کریمی، دیگر نماینده مجلس با اشاره به اسناد به‌دست‌آمده از سفارت تسخیرشده آمریکا گفت: «در بخشی از اسناد به‌دست‌آمده از لانه جاسوسی سفارت آمریکا طرحی به چشم می‌خورد که در ضمن آن طرح به‌عنوان سیاست کوتاه‌مدت آمریکا در ایران گفته می‌شود که باید زمینه روی‌کارآمدن دولتی بعد از دولت موقت فراهم شود که آن دولت: ۱- ناسیونالیست و مخالف روحانیت باشد.۲- میانه‌رو مذهبی یا به تعبیر سند دیگر مذهبی لیبرال باشد. ۳- از حملات بکاهد و قابل سازش با آمریکا باشد. بدین منظور سفارت آمریکا در جهت نفوذ در دستگاه‌های دولت موقت و همچنین زمینه‌سازی در انتخابات ریاست‌جمهوری و مجلس کوشش می‌نماید...». هادی غفاری هم پس از کریمی، پشت تریبون رفت و از بازداشت گروهی از منسوبان بنی‌صدر در صحنه وقایع ۳۰ خرداد خبر داد. او که سخنانش با ندای الله‌اکبر تماشاچیان و گروهی از نمایندگان همراه بود، همسر غضنفرپور نماینده حامی بنی‌صدر، عذرا حسینی، همسر بنی‌صدر و برادرش را از جمله بازداشت‌شدگان روز قبل اعلام کرد و گفت آنان در یک بنز تحویلی به ریاست‌جمهوری در حال رهبری آشوب‌های تهران بودند. سخنان غفاری که تنها چهار دقیقه وقت داشت با اصرار نمایندگان ادامه پیدا کرد و او مشاهداتش را از وقایع سی‌امین روز خردادماه بیان کرد. بعد از او رشیدیان نماینده آبادان، حجتی‌کرمانی، امامی‌کاشانی و روحانی هم به بیان سخنان خود درباره عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر پرداختند.

نطق آیت‌الله خامنه‌ای

مهم‌ترین نطق روز دوم که به‌نوعی مواضع حزب جمهوری اسلامی را در قبال بنی‌صدر و طرح عدم کفایت سیاسی او بیان می‌کرد، نطق آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای بود. این نطق در حقیقت فضای مجلس را برای رأی عدم کفایت سیاسی رئیس‌جمهوری وقت آماده کرد و تیر خلاص را به دولت اولین رئیس‌جمهور شلیک کرد. آیت‌الله خامنه‌ای سخنان خود را با آیه‌ای از قرآن با این مضمون شروع کردند که «اگر منافقان در کنار شما بمانند و به جهاد با دشمن بیایند، جز بر سستی و ناتوانی شما نخواهند افزود و در میان صفوف شما تفرقه و تشتت خواهند افکند».

ایشان سپس ادامه دادند: «در این لحظات حساسی که یکی از سرنوشت‌سازترین صفحات تاریخ ایران رقم زده می‌شود، از خدا می‌خواهم که مرا به آنچه رضای او است هدایت کند و از طغیان زبان و دل و غلبه هوی و هوس نگه دارد و اکنون که پس از یک سکوت و بردباری طولانی و دردناک فرصت و تکلیف گفتن و افشاکردن داده است نیز مانند گذشته ما را مدد رساند و یاری کند. مخاطب این سخن شما نمایندگان مردمید و آنگاه همه ملت ایران و بالاخره تاریخ و نسل‌های آینده که در کار ما به دقت و طلبکارانه نظر خواهند کرد و من با این توجه در محضر خدا و در حضور شما و همه کسانی که این سخن را خواهند شنید اعلام می‌کنم که اینجانب آقای بنی‌صدر رئیس‌جمهور را دارای کفایت سیاسی برای اشغال پست خطیر ریاست‌جمهوری نمی‌دانم».

ایشان در بخشی از سخنانش به اظهارات مخالفان طرح عدم کفایت سیاسی اشاره کردند و گفتند: «یکی از مخالفان طرح به عنوان دفاع از آقای بنی‌صدر اظهار کردند که مخالفان وی برکناری او از فرماندهی کل قوا را مورد بهره‌برداری قرار داده و جو را متشنج کرده‌اند و مجال سخن برای او نگذاشته‌اند، این برادر محترم گویا فراموش کرده است که آقای بنی‌صدر در پاسخ به اقدام امام در برکناری وی اعلامیه‌ای داد که با اینکه سرشار از کذب و قلب حقیقت بود و در آن مردم را تحریک بر مقاومت در برابر دولت و شورش و برهم‌زدن نظم عمومی کرده بود اجازه یافت که از همین تریبون مجلس خوانده و از طریق رسانه‌های گروهی در سراسر کشور پخش شود و البته پیش از آن از بسیاری از رادیوهای وابسته به شبکه تبلیغاتی صهیونیستی پخش شده بود. اگر آقای بنی‌صدر در مجلس حضور ندارد، هستند آقایانی که همان ادعاهای بی‌دلیل و تهمت‌های ناروایی را که بیش از یک سال است آقای بنی‌صدر به استفاده از همه وسایل ارتباط‌جمعی و بسیاری شیوه‌های تبلیغاتی کوشیده تا بر ذهن مردم تحمیل کند و بارها در سخنرانی و مصاحبه و مطالب گفته و نوشته و کوشیده تا به خورد ذهن بسیاری از بی‌خبران دهد و البته هرگز موفق هم نشده باز هم تکرار کنند و غیرمنصفانه دیگران را شکنجه‌گر و او را فریادکننده و دیگران را متعرض و او را مدافع جلوه دهند. بله، آقایان جای آقای بنی‌صدر خالی نیست به جز شما که بلندگویان او هستید».

آیت‌الله خامنه‌ای با بیان اینکه ما از ابتدا هم آقای بنی‌صدر را صالح برای احراز این پست نمی‌دانستیم، خاطرنشان کرد: «با این وجود پس از آنکه انتخاب شد، از او دفاع کردیم. اینجانب در نمازجمعه بارها و بارها از او حمایت کردم و مردم را به حمایت از او دعوت کردم و علیرغم آن همه فشار تبلیغاتی او نسبت به جریان خط امام عکس‌العمل نشان ندادم اما جان کلام اینجا است که وقتی وجود او با استفاده از انواع روش‌های تخریبی برای همین جمهوری به صورت آفتی بی‌علاج درمی‌آید و او در مقام ریاست‌جمهوری بزرگ‌ترین مدعی جمهوری اسلامی و تحقیرکننده آن به بلندگوی مخالفان آن می‌شود، آیا باز هم حمایت از او به معنای حمایت از جمهوری اسلامی است؟».

سخنان پایانی هاشمی‌رفسنجانی

هاشمی‌رفسنجانی که از نطق موافقان طرح عدم کفایت در روز اول بررسی در مجلس راضی نبود، در خاطرات روز ۳۱ خرداد ۱۳۶۰ درباره این جلسه مجلس می‌نویسد: «امروز موافقان طرح خیلی خوب صحبت کردند. مخصوصا آقایان موسوی‌خوئینی‌ها و سیدعلی خامنه‌ای و مخالف‌ها بعضی منصرف شدند و بعضی غیبت داشتند و بعضی در موافقت صحبت کردند و رئیس‌جمهور هم که مخفی است، برای دفاع نیامد».

هرچند بعد از بیانی افرادی چون موحدی‌ساوجی، محمد یزدی، رنجبر و صادق خلخالی هم پشت تریبون قرار گرفتند و مطالبی را بیان کردند اما به گفته رئیس مجلس ۶۵ نفر برای نطق در روز دوم ثبت‌نام کرده بودند که نوبت صحبت به بسیاری از آنها نرسید. به هر صورت در حالی که فضای مجلس به جهت ضیق وقت و عدم امکان نطق گروهی از نمایندگان دچار همهمه شده بود، رئیس مجلس کفایت مذاکرات را اعلام کرد و خواستار رأی‌گیری درباره کفایت سیاسی رئیس‌جمهوری شد. هاشمی‌رفسنجانی گفت: «در آئین‌نامه می‌گوید رأی با ورقه است و علنی این رأی به طرح داده می‌شود. طرح عدم کفایت سیاسی رئیس‌جمهور است، کسانی که با طرح موافقند، یعنی نظرشان این است که رئیس‌جمهور کفایت سیاسی ندارد، رأی سفید را می‌دهند، یعنی کارت سفیدی که اسم پشتش نوشته شده برای کسانی است که معتقدند رئیس‌جمهور آقای بنی‌صدر کفایت سیاسی ندارد، رأی کبود مال کسانی است که مخالف هستند یعنی معتقدند ایشان کفایت سیاسی دارد و زرد مال کسانی است که رأی ندارند و کسانی هم که کارت ندهند و در مجلس حضور داشته باشند، ممتنع حساب می‌شوند. اما ما چون حضور و غیابمان به همین کارت‌هایی است که داده می‌شود خواهش می‌کنم کسانی که رأی ممتنع می‌خواهند بدهند، به‌هرحال کارت زرد بدهند که ما با همین حضور و غیابمان را اعلام می‌کنیم چون ممکن است بعضی از صندلی‌ها ارتباطش با تابلو درست نباشد».

قرائت رأی

این‌چنین بود که رأی‌گیری درباره سرنوشت رئیس‌جمهوری آغاز شد و بعد از دقایقی هاشمی‌رفسنجانی رأی را چنین اعلام کرد: «بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. انا فتحنالک فتحا مبینا لیغفرلک الله ما تقدم من ذنبک و ما تأخر و یتم نعمته علیک و یهدیک صراطا مستقیما. جمع افرادی که در مجلس حاضر بودند ۱۹۰ نفر. آرایی که موافق عدم کفایت سیاسی آقای بنی‌صدر به صندوق ریخته شده ۱۷۷ نفر. رأی مخالف یک نفر. در این لحظه حضار شعارهایی بر علیه بنی‌صدر سر دادند و خواستار اعدام وی شدند. اینجا بود که هاشمی گفت: آقایان دیگر از این به بعد آقای بنی‌صدر به‌عنوان رئیس‌جمهور از قاموس جمهوری اسلامی حذف شده، شعارها برگردد به طرف آمریکا. حضار شعار دادند: مرگ بر آمریکا...».

رفسنجانی در کتاب خاطرات خود می‌نویسد: «نامه اعلان رأی مجلس برای امام تهیه شد. آن را اول شب به دفتر امام بردم و تحویل آقای صانعی دادم. عده‌ای هم آنجا بودند و اظهار خوشحالی می‌کردند. امروز علیرغم تهدیدهایی که از طرف گروهک‌ها شده بود -که در صورت عزل بنی‌صدر شهر را به آتش می‌کشند- کوچک‌ترین حرکتی نکردند؛ شاید به علت قاطعیت دادگاه انقلاب - که امروز صبح پانزده نفر از عوامل آشوب را سریعا محاکمه و مجازات کرده است- و به علت حضور حزب‌الله».

الو شرق ۸۸۹۴۸۲۷۳

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● خدمتی که مجلس و دولت می‌توانند برای مردم انجام دهند این است که سهمیه‌بندی بنزین را برای همیشه منتفی کنند و بنزین به صورت آزاد با لیتری دو هزار تومان عرضه شود.

یک مخاطب

● واقعا این چه بازی‌ای است که بعضی مسئولان برای مردم خوب و عزیزمان به راه انداخته‌اند؟ از یک‌طرف چند ماه قبل از زیادشدن حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران که حقوق ماهانه آنها زیر دو میلیون تومان و کمتر است به علت گرانی و تورم امروزی، به بالابردن آن به مبلغ حداقل دو میلیون و ۸۰۰ هزار تومان خبر می‌دهند و آن را با توجه به اضافه‌حقوق از فروردین‌ماه؛ یعنی اول سال جاری لازم‌الاجرا ذکر و ضمانت می‌کنند و از طرف دیگر خونسرد و بی‌خیال و بی‌توجه به قولی که به مردم داده‌اند می‌شوند!

یک مخاطب

● **خیابان‌های فرنشکن!** برخی از خیابان‌های تهران به دلیل عدم رسیدگی شهرداران مناطق به علت کمبود آسفالت، دست‌انداز و چاله‌های فراوانی دارند. خودروها و به‌ویژه موتورسیکلت‌رانان در معرض خطرات فراوانی قرار دارند. از شهردار تهران تقاضا دارم برای پیشگیری از خسارت به وسایل نقلیه شهروندان چاره‌ای بیندیشد

میثم موسوی

● **مشکل خانواده‌های کم‌درآمد:** گرانی افسارگسیخته موجب شده خانواده‌های کم‌درآمد مشکلات فراوانی را تحمل کنند. از نمایندگان تازه‌نفس مجلس شورای اسلامی تقاضای رفع مشکلات اقتصادی و مبارزه جدی با گرانی را داریم.

اکبر

● **ازدواج اجباری!** هیچ خانواده‌ای مایل نیست فرزندش ازدواج نکند، اما تا وقتی بی‌کاری ریشه‌کن نشود، جوانان با کدام درآمد و پولی زندگی مشترکشان را شروع کنند؟ هیچ جوانی هم دوست ندارد مجرد بماند، اما وضع مالی‌شان و شرایط سخت زندگی به آنها اجازه نمی‌دهد ازدواج کنند. قابل‌توجه مسئولان و مجلسیون گرامی!

عرفان

خبر

پیام سردار قاآنی به دبیرکل جنبش جهاد اسلامی

● **تسنیم:** فرمانده نیروی قدس سپاه با صدور پیامی به مراسم بزرگداشت مرحوم دکتر رمضان عبدالله شلح، دبیرکل سابق جنبش جهاد اسلامی فلسطین، بر ادامه راه حمایت از جبهه مقاومت تأکید کرد. در پیام سردار اسماعیل قاآنی خطاب به زیاد النخاله، دبیرکل محترم جنبش جهاد اسلامی آمده است:

آن فقید عزیز با شجاعت و بصیرت در مقابل همه انحراف‌های ایجادشده توسط دشمن ایستاد در مسیر مبارزه مانند چراغی روشن‌گر، راهنمای مجاهدین راستین بود. اینجانب ضمن ارج‌نهادن به زحمات مخلصانه مرحوم رمضان عبدالله در عرصه جهاد و مبارزه علیه رژیم صهیونیستی برای شما سلامتی و مزید توفیق مسئلت دارم و از همه همرزمان ایشان و نیروهای عزیز مقاومت جهاد اسلامی فلسطین می‌خواهم راه ایشان را تا رسیدن به هدف نهایی که آزادی فلسطین و قدس شریف است ادامه دهند. ما نیز اطمینان می‌دهیم که همچون سردار بزرگوار شهید سلیمانی در کنار شما و همه نیروهای مجاهد باقی مانده و همواره در مسیر تقویت محور مقاومت گام برداریم.

درباره پرونده تاجگردون صورت گرفت

دیدار قالیباف با اعضای کمیسیون تحقیق

● **ایسنا:** حجت‌الله فیروزی، سخنگوی کمیسیون تحقیق مجلس شورای اسلامی، با اشاره به جلسه برخی اعضای کمیسیون تحقیق با محمدباقر قالیباف، گفت: «پیش از این قرار بود اعضای کمیته بررسی اعتبارنامه آقای تاجگردون دیداری با رئیس مجلس داشته باشیم. در همین راستا من و آقایان میرتاج‌الدینی و کاظمی امروز (شنبه) در دیدار با آقای قالیباف گزارشی از روند فعالیت‌های کمیسیون تحقیق و کمیته را برایشان تشریح کردیم. رئیس مجلس خطاب به اعضای کمیسیون تحقیق گفت که شما وظیفه رعایت مصلحت‌ها را ندارید، بلکه وظیفه شما رعایت قانون است، کار قانونی خود را انجام دهید و نگذارید فضاهای سیاسی بر رأی شما اثر داشته باشد. سعی کنید اتفاق‌نظر و اجماعی نسبت به گزارش کمیسیون تحقیق داشته باشید تا این گزارش برای صحن هم قابل اتکا باشد. کمیته کمیسیون تحقیق همچنین قرار است روز دوشنبه با مسئولان مرتبط در وزارت اطلاعات و همچنین شورای نگهبان دو جلسه جداگانه داشته باشد».